

MIRA L'ÀFRICA!

Actuem per transformar les injustícies socials

Campanya de sensibilització

Curs: 2011-2012

Organitza: Fundació Akwaba

ÍNDEX

- 1.- Resum Campanya**
- 2.- Objectius de la Campanya**
- 3.- Descripció de l'acció**
- 4.- Tallers proposats**
 - 4.1 Àfrica en imatges**
 - 4.2 Què fem nosaltres?**
- 5.- Metodologia utilitzada**

1.- Resum Campanya

Projecte d'educació per al desenvolupament que té per a **objectiu** promoure una ciutadania global crítica amb les relacions desiguals de poder que existeixen i que causen les injustícies socials entre el Nord i el Sud centrant l'experiència en Àfrica en general i en la Costa d'Ivori en particular i molt especialment en com afecten aquestes desigualtats a les dones. El projecte està **destinat** a infants i joves entre els 6 i els 18 anys dels centres d'educació formal i no formal de la província de Barcelona i de la Casa d'Acollida i Aprenentatge de Gonfreville (MAAG) a la Costa d'Ivori i que es caracteritza per tenir una **metodologia** d'Aprenentatge i Servei.

2.- Objectius de la Campanya

- Els infants, el jovent adquireixen eines per establir quines són les causes que provoquen les relacions desiguals de poder entre el Nord i el Sud en general i en el continent africà en particular.
- Donar a conèixer la realitat africana en general i de la Costa d'Ivori en particular
- Creació d'una societat civil activa en la creació d'accions a favor dels Drets Humans i la Cultura de Pau i compromesa amb el Sud
- Crear una xarxa entre els agents educatius que treballin l'educació per al desenvolupament
L'EpD està prenent cada vegada més força en les agendes de cooperació. L'EpD es treballa des de diferents àmbits (societat civil organitzada, ONG, institucions públiques, centres d'educació formal i no formal...) els quals moltes vegades no estan relacionats entre ells. És per aquest motiu que des d'Akwaba volem impulsar un treball coordinat amb diferents centres educatius (en concret amb dues escoles), conselleries de cooperació (Esplugues de Llobregat) i les ONG del Nord i del Sud, principalment amb Akwaba i la delegació Akwaba Costa d'Ivori, amb la voluntat d'impulsar un treball conjunt entre els diferents agents que treballem aspectes relacionats amb l'Educació per al Desenvolupament

Mira l'Àfrica!

Actuem per transformar les injustícies socials

3.- Tallers proposats

BLOC 1 Àfrica en imatges

La imatge que tenim d'Àfrica està molt influenciada per les notícies, els reportatges i documentals que veiem als mitjans de comunicació. Tot i ser un continent molt proper en quilòmetres, la seva realitat ens queda encara molt llunyana. Els mitjans de comunicació, la literatura, el cinema... ens donen una imatge d'Àfrica com un continent homogeni, ple de pobresa, malalties, dictadures i guerres. Però, tenen els i les africanes aquesta concepció de si mateixos?

Les imatges que ens arriben del continent africà ens ofereixen una informació molt reduïda, simplista i carregada d'estereotips de la realitat d'aquest gran territori (30 milions de quilòmetres quadrats amb més de 750 milions de persones i 53 països independents). Quan Àfrica surt a les notícies, ho fa de manera esporàdica. No es fa el seguiment de la seva realitat política, econòmica ni molt menys cultural... sinó que es parla de fets aïllats i sempre negatius, com més espectaculars millor. Qui produeix aquesta imatge? Sota quins interessos?

Els mitjans de comunicació, l'escola, la literatura, el cinema i els governs han consolidat uns estereotips que han arrelat molt profundament sobre la nostra concepció dels i les africanes: salvatges, primitius, incivilitzats, violents, morts de gana, analfabets, amb dictadures corruptes...

1.- Elaboració d'un powerpoint:

- Introducció al continent africà i en especial atenció a l'Àfrica Subsahariana
 - Aspectes històrics
 - Aspectes culturals
 - Aspectes naturals

2.- Dinàmica per descobrir quina és la mirada del jovent i dels infants sobre el continent africà (centrant l'atenció en l'Àfrica Subsahariana) i sobre les persones que allí hi habiten

3.- Realització d'un powerpoint a partir del qual es reflexionarà sobre els estereotips que els joves han identificat. Es centrarà l'atenció sobre els següents aspectes:

- La construcció dels i les africanes com a "bàrbars", "salvatges", "primitius"
- Pobresa
- Fam, malnutrició
- Guerres, genocidis, extermini
- Dictadures, governs corruptes
- Malalties (SIDA, malària, còlera...)
- Masclisme, desigualtat de gènere
- Passivitat social

Mira l'Àfrica!

Actuem per transformar les injustícies socials

BLOC 2 Què fem nosaltres?

La riquesa d'Àfrica.

- Edat: El material serà adaptat als diferents grups d'edat entre els 6 i els 18 anys

- Objectiu: Prendre consciència de l'espòli que els països del Nord estan exercint sobre els recursos naturals d'Àfrica i les conseqüències que d'aquest se'n deriven (guerres, desigualtats, injustícies socials....)

- Activitat:

1.- Elaboració d'un powerpoint

- Introducció al continent africà i en especial atenció a l'Àfrica Subsahariana i la Costa d'Ivori
 - Aspectes històrics
 - Aspectes culturals
 - Aspectes naturals
- Es centrarà l'atenció sobre els recursos naturals i la riquesa natural del continent
 - Agricultura
 - Recursos naturals (minerals, petroli...)
 - Biodiversitat
 - Recursos marins
- Reflexió sobre aspectes clau: Com és que sent tant rics l'Àfrica és el continent on es passa més gana? on hi ha més pobresa? Com afecta aquesta a les dones i als homes? I als infants?

2.- Dinàmica per treballar amb els infants i el jovent les causes i conseqüències d'aquestes desigualtats.

- Propostes d'acció, a través de la realització de campanyes de sensibilització per part dels infants i joves, per tal de pal·liar aquestes desigualtats i denunciar aquestes injustícies

Cultius de cafè

Cultius de cacau

Mira l'Àfrica!

Actuem per transformar les injustícies socials

Llaços que estrangulen

- Edat: Tot els material serà adaptat als diferents grups d'edat entre els joves de 12 a 18 anys

- Objectiu:

- Denunciar els tractats de comerç internacional injustos que dificulten les relacions comercials justes i equitatives entre el Nord i el Sud.
- Adquirir una visió crítica sobre l'explotació infantil i adulta en països de l'Àfrica Subsahariana i en concret sobre les explotacions de cafè a la Costa d'Ivori.
- Sensibilitzar el jovent sobre la importància d'adquirir hàbits de consum responsable i de comerç just.
- Visibilitzar estratègies de la societat civil organitzada i en especial de les dones, com poden ser els "tontin".

- Activitat

1.- Elaboració d'un powerpoint

- Introducció al continent africà i en especial atenció a l'Àfrica Subsahariana i la Costa d'Ivori
- Aspectes històrics
 - Aspectes culturals
 - Aspectes naturals
- Es centrarà l'atenció sobre els mecanismes i tractats de comerç internacional que dificulten unes relacions comercials justes i equitatives entre el Nord i el Sud.
- Introducció sobre estratègies generades per la societat civil en general i les dones en particular (Tontin...) per fer front a aquesta situació

2.- Dinàmica per treballar amb els infants i joves les causes i les conseqüències d'aquests llaços que estrangulen el continent africà.

- Proposta d'acció, a través d'una campanya de sensibilització realitzada pel jovent, sobre estratègies de *comerç just*, sostenible i equitatiu.

Exportació de cacau

Exportació de matèries primes
Port d'Abidjan

Mira l'Àfrica!

Actuem per transformar les injustícies socials

Només es passa gana a l'Àfrica?

- Edat: Els materials pedagògics s'adaptaran als diferents grups d'edat d'infants i joves entre 6 i els 18 anys

- Objectius:

- Establir quines són les causes de la fam i la subalimentació a l'Àfrica Subsahariana
- Sensibilitzar als infants i joves sobre la importància de la sobirania alimentària
- Desenvolupar una actitud crítica sobre les responsabilitats dels països del Nord vers aquesta situació.
- Visibilitzar les estratègies de les dones africanes respecte les seves activitats als mercats i en la subsistència familiar.

- Activitat:

1.- Elaboració d'un powerpoint

- Introducció al continent africà i en especial atenció a l'Àfrica Subsahariana i la Costa d'Ivori
 - Aspectes històrics
 - Aspectes culturals
 - Aspectes naturals
- Es centrarà l'atenció sobre les causes que generen la fam al continent africà i com aquestes afecten als infants, dones i homes de manera diferent.
- Introducció sobre estratègies generades per la societat civil en general i les dones en particular, per al sustenta-me'n familiar.
- Introducció del concepte de sobirania alimentària

2.- Dinàmica per treballar amb el jovent les causes de la fam (multinationals, desastres naturals, comerç internacional injust)

- Propostes i estratègies. La *sobirania alimentària* com a mitjà per a reduir la fam.

Fòrum Social Dakar

Mercat a la Costa d'Ivori

Dones preparant el menjar

Mira l'Àfrica!

Actuem per transformar les injustícies socials

Conflictes oblidats o oblit dels conflictes?

- Edat: Els materials pedagògics s'adaptaran als diferents grups d'edat d'infants i joves entre 11 i els 18 anys

- Objectius:

- Establir quins són els països productors d'armament (Nord) i els principals consumidors (Sud)
- Desenvolupar una actitud favorable vers la cultura de pau
- Visibilitzar les conseqüències de les guerres en la població civil i en especial els efectes sobre les dones
- Visibilitzar les estratègies femenines en les mediacions de conflictes, siguin aquests macro o micro
- Denunciar el silenci dels mitjans de comunicació de massa sobre certs conflictes africans i sobre el conflicte ivorià en particular
- Denunciar les motivacions econòmiques i els interessos de les potències occidentals en molts dels conflictes africans

- Activitat:

1.- Elaboració d'un powerpoint

- Introducció al continent africà i en especial atenció a l'Àfrica Subsahariana i la Costa d'Ivori
 - Aspectes històrics
 - Aspectes culturals
 - Aspectes naturals
- Establir quines són les causes de molts dels països africans
- Reflexió sobre el comerç internacional d'armes
- Introducció del concepte de cultura de pau
- Visibilitzar el paper de les dones en l'establiment de la cultura de pau

2.- Dinàmica a partir de la qual veurem com la producció d'armament es du a terme al Nord a la vegada que la major part de conflictes tenen lloc al Sud.

- Propostes d'acció: realització d'una campanya de sensibilització, per part dels joves, per denunciar les guerres i a favor dels drets humans i la cultura de pau.

Marxa de dones per la pau. Abidjan

Ruta per la pau. Bouaké

Mira l'Àfrica!

Actuem per transformar les injustícies socials

El viatge del Konan

- Edat: infants entre 4 i 6 anys

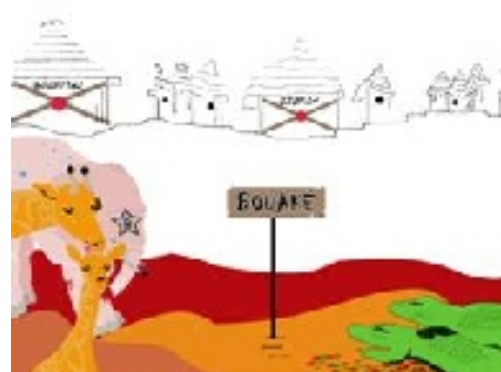
- Objectius:

- Conseqüències de la guerra sobre les persones i els infants:
 - Privació de drets bàsics com són l'educació, la salut o la família
 - Desplaçaments de la població
- Desenvolupar una actitud favorable vers la cultura de pau

- Activitat:

1.- Amb els més petits treballarem el conflicte a través del conte "El viatge del Konan", la història d'un elefant que quan esclata la guerra a la Costa d'Ivori es veu obligat a desplaçar-se juntament amb la seva família fins a un indret, al sud del país, fugint de la guerra.

2.- Durant la segona hora del taller els infants realitzaran dibuixos del Konan i els seus amics que es penjaran a Internet.

El diari de la Naaku

- Edat: infants entre els 7 i els 10 anys.

- Objectius:

- Conseqüències de la guerra sobre les persones i els infants:
 - Privació de drets bàsics com són l'educació, la salut o la família
 - Desplaçaments de la població
- Desenvolupar una actitud favorable vers la cultura de pau

- Activitat:

1.- Les activitats s'organitzen al voltant del diari personal d'una noia d'11 anys, la Naaku, que escriu els seus sentiments i vivències abans, durant i després de la guerra del seu país, la Costa d'Ivori. Vivint a Bouaké, es desplaça amb la seva família fins a Abidjan per evitar que els seus germans de 16 i 17 anys es vegin obligats a combatre amb l'exèrcit rebel. Durant la seva vida a Abidjan narra la sensació de sentir-se immigrant, les dificultats d'adaptació cultural, econòmica... i també els avantatges de conèixer altres formes de vida, com la que suposa el canvi a una ciutat molt gran. El llibre està escrit a partir dels comentaris d'una noia d'11 anys de Gonfreville a la que va entrevistar una de les tècniques de cooperació internacional de la Fundació Akwaba en el seu viatge a la Costa d'Ivori a l'estiu del 2007.

Mira l'Àfrica!

Actuem per transformar les injustícies socials

5.- Metodologia utilitzada

L'Aprenentatge i Servei (APS) és una metodologia innovadora que es caracteritza per fomentar la creació d'una ciutadania compromesa socialment amb el seu entorn). La metodologia de l'Aprenentatge i Servei és una proposta educativa que combina processos d'aprenentatge i servei a la comunitat en un sol projecte, ben articulats, en el qual les persones participants es formen tot treballant sobre les necessitats reals de l'entorn amb l'objectiu de millorar-lo. L'APS és una metodologia del tot coherent en l'educació pel desenvolupament (EpD) ja que és una metodologia solidària que exigeix la implicació dels participants per buscar solucions i alternatives o per conèixer altres cultures i altres punts de vista, actituds, totes elles necessàries per tenir una bona salut democràtica i formar una societat més participativa.

a) Accions puntuals als centres educatius: Aquestes accions tindran la mateixa estructura que aquelles realitzades en les campanyes precedents. Tenint per objectiu arribar al major nombre d'infants i joves de la província de Barcelona. Els tallers en aquestes centres d'educació formal i no formal tindran doncs una durada de 2 hores i seguiran la metodologia de l'ApS. Durant la primera hora els infants i joves rebran una formació específica sobre un tema en concret (estereotips, causes de les desigualtats entre el Nord i el Sud...) i durant la segona hora realitzaran la seva pròpia campanya de sensibilització, que serà penjada posteriorment al bloc de la campanya.